

Notat om analyse af FGU-institutionernes bygningsmasse og tilhørende økonomi

Baggrund

FGU-institutionerne fik pr. 1. august 2019 overdraget aktiver, passiver og medarbejdere fra produktionsskolerne og VUC.

På baggrund af drøftelser i FGU-aftalekredsen om udmøntning af tilpasningsmidler til bygningsområdet til FGU i efteråret 2020 vedtog FGU-aftalekredsen i september 2020 et kommissorium for en analyse af FGU-institutionernes bygningsmasse. Deloitte Consulting har i samarbejde med Bauherr udarbejdet analysen.

Analysen tager udgangspunkt i FGU-institutionernes situation fra november 2020 til januar 2021, hvor indhentning af oplysninger til rapporten er foregået. På analysetidspunktet forelå FGU-institutionernes årsrapporter for 2020 ikke. Deloitte's vurderinger af FGU-institutionernes økonomi bygger således på institutionernes regnskaber for 2019 samt institutionernes forventninger til elevaktiviteten for 2021 og frem.

Analysens overordnede resultater

Analysen tager udgangspunkt i FGU-institutionernes egne investeringsønsker. Denne metode skal ses i forlængelse af principperne for statsfinansierede selvejende institutioner, hvor bygningsområdet er FGU-institutionernes eget ansvar, og undersøgelsens genstand derfor er institutionernes egne planer.

Ved undersøgelsestidspunktet havde 4 ud af 27 FGU-institutioner bestyrelsesgodkendte investeringsplaner på bygningsområdet. De øvrige 23 FGU-institutioners investeringsplaner var på et tidligere planlægningsstadium. De 27 FGU-institutioner har samtidig meget forskellige bygningsmasser.

FGU-institutionernes investeringsønsker er overordnet drevet af deres forventede behov for bedre indretning af bygningsmassen til undervisningsformål, herunder udbygning af fællesfaciliteter, løbende renoveringsbehov samt kravene til bygningsmassen. Det følger af den politiske aftale ”*Bedre veje til uddannelse og job*” og bemærkningerne til *Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse*, at det er hensigten, at hver FGU-institution i udgangspunktet skal udbyde alle tre undervisningsspor på hver skole, og at hver skole skal opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø efter en overgangsperiode på 4 år. Analysen konkluderer, at de 27 FGU-institutioner i overvejende grad er *fysiske* sammenhængende på skoleniveau, hvilket indikerer, at institutionerne er langt med at skabe sammenhængende *faglige/pædagogiske* skolemiljøer.

Analysen vurderer endvidere FGU-institutionernes mulighed for at finansiere deres investeringsønsker. Analysens hovedresultat er, at 10 FGU-institutioner kan finansiere deres investeringsønsker. 8 FGU-institutioner har udfordringer, fx i form af at realkreditinstitutioner på opgørelsestidspunktet ikke vil finansiere ønskede bygningsinvesteringer. 9 FGU-institutioner har væsentlige udfordringer med at etablere den ønskede bygningsmasse.

Ved opgørelsestidspunktet var FGU-institutionernes samlede investeringsønsker opgjort til 1,1 mia. kr. Investeringerne vil, afhængig af institutionernes beslutninger, blive foretaget over en årrække. Bygningsinvesteringer skal på de statsfinansierede selvejende institutioner typisk finansieres med en egenfinansieringsandel og 30-årige realkreditlån. Rapporten opgør investeringsønsker til direkte renovering, fx istandsættelse og/eller nyindretning, til ca. 80 mio. kr.

FGU-institutionernes økonomiske situation og STUK's vurdering

FGU-institutionernes første regnskabsår for 2019 (1. august-31. december) viste et underskud på 47 mio. kr., hvilket primært skyldtes FGU-institutionernes tilpasningsomkostninger vedrørende blandt andet medarbejdere, bygninger og it.

Foreløbige regnskabstal for FGU-institutionernes første hele regnskabsår i 2020 viser et overskud på 71 mio. kr. i 2020. 22 FGU-institutioner realiserede overskud, mens 5 FGU-institutioner realiserede underskud. Årsresultatet skal ses i sammenhæng med, at der ultimo december 2020 til primo januar 2021 blev anvist 90,6 mio. kr. i *tilpasningsmidler* til FGU-institutionerne. Disse midler udgør den sidste del af det samlede beløb på 136,5 mio.kr. i særtilskud/tilpasningsmidler for 2020. Disse midler afspejler sig positivt i 2020-regnskaberne i det omfang, de er udmøntet og bogført i 2020. FGU-institutionernes egenkapital udgjorde 625,8 mio. kr. ultimo december 2020, hvilket er en stigning på 70,5 mio. kr. fra året før.

STUK vurderer, at FGU-institutionernes økonomiske aktivitet over tid vil gøre dialogen med potentielle långivere nemmere:

- FGU-institutionernes årsrapporter viser forbedrede økonomiske resultater, mere håndfaste aktivitetsprognoser samt et klarere økonomisk fundament for institutionsdrift.
- Kreditvurderinger fra banker mv., der ligger til grund for finansiering af konkrete byggeprojekter og bygningsinvesteringer, vil, jf. ovenfor, være mere sikre, og stadig flere FGU-institutioner vurderes at ville kunne opnå finansiering på ordinære vilkår.
- FGU-institutionerne er siden oprettelsen pr. 1. august 2019 tilført særtilskud og tilpasningsmidler i flere omgange, som blandt andet er øremærket håndtering af bygningsudfordringer.
- Der er udestår fortsat udmøntning af 69,2 mio. kr. i 2021.

FGU-institutionerne har fået eller får udbetalt følgende tilpasningsmidler eller særtilskud:

År	2019	2020	2021
Mio.kr. (årets PL)	34,7	136,5	69,2

Midlerne stammer fra *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* samt særtilskud udmøntet ved aktstykke nr. 115 af 21. december 2020 samt FL21.

Usikkerheder

FGU-institutionerne er stadig i en opstartsfase, og det er fortsat for tidligt at konkludere på deres generelle driftsøkonomiske situation. Institutionernes aktivitet kan derudover være påvirket af COVID-19.

Aktiviteten kan fx være påvirket af perioder med manglede mulighed for fysisk fremmøde i forbindelse med kommunernes løbende målgruppevurdering. Det er derfor på nuværende tidspunkt usikkert, hvilken økonomi FGU-institutionerne har fremadrettet, herunder hvilke bygningsmæssige behov de enkelte skoler vil få over tid. Samtidig medfører FGU-uddannelsens ordinære varighed på op til 2 år, at FGU-institutionerne endnu ikke er i driftsøkonomisk ligevægt. Ligevægten vil regnskabsmæssigt indtræde ved udarbejdelse af årsrapporterne for 2022.

Den i øjeblikket fortsatte usikkerhed om det fremtidige aktivitetsniveau på institutionsniveau betyder, at vurderinger om det samlede, langsigtede bygningsbehov hviler på et usikkert grundlag. Det usikre grundlag kan betyde, at stimulering af bygningsinvesteringer i den nuværende situation indebærer risiko for, at FGU-institutionerne bygger sig til et for højt aktivitetsniveau og derved kan komme i økonomiske vanskeligheder.

Rapporten viser et samlet ønske om renoveringer i nuværende bygninger for ca. 80 mio. kr. Dette giver en indikation af renoveringsbehovet. Dog kan FGU-institutioner planlægge at løse deres renoveringsudfordringer ved at fraflytte eller planlægge nybyggeri, så beløbet er behæftet med usikkerhed.

Det vurderes, at udgifterne til direkte renovering kan afholdes inden for institutionernes nuværende økonomiske rammer, herunder de midler der kan målrettes særskilt til bygningsområdet, jf. nedenfor.

Anbefalinger

STUK's overordnede anbefaling er *for det første* at afvente en konsolidering af sektoren, da FGU-institutionerne fortsat er i en afklaringsfase, og meget få FGU-institutioner har på nuværende tidspunkt konkrete, bestyrelsesgodkendte investeringsplaner. Dertil kommer, at det endnu er for tidligt at konkludere på FGU-institutionernes driftsøkonomiske situation, og at det forventes, at deres muligheder for realkreditfinansiering forbedres i takt med konsolideringen.

Der er i 2021 afsat 60 mio. kr. i tilpasningsmidler, som er målrettet bygningsområdet, ud over de resterende oprindeligt afsatte 9,2 mio. kr., som FGU Danmark har ønsket kan udmøntes til blandt andet IT-tilpasninger. STUK foreslår derfor *for det andet*, at udmøntning af de 60 mio. kr. sker efter ansøgning og målrettes efter institutionernes bygningsituation og under inddragelse af økonomiske nøgletal fra FGU-institutionernes årsregnskaber for 2020.

Usikkerheden om det stabile leje for det fremtidige aktivitetsniveau på institutionsniveau betyder, at vurderinger om det samlede, langsigtede bygningsbehov hviler på et usikkert grundlag. Det usikre grundlag kan betyde, at stimulering af bygningsinvesteringer på kort sigt kan indebære risiko for, at FGU-institutionerne bygger sig til et for højt aktivitetsniveau på længere sigt og derved kan komme i økonomiske vanskeligheder. Dog kan der være visse FGU-institutioner, som grundet deres bygningsmasse og nuværende økonomi har behov for tilpasningsmidler til håndtering af akutte behov.

Efterhånden som FGU-institutionerne aktivitet – og dermed deres indtægtsmæssige forhold konsolideres – kan der tegne sig mere konkrete investeringsbehov for den enkelte FGU-institution, efterhånden som elevgrundlag, bygningsbehov og lokale løsningsmuligheder aftegnes. FGU-institutionerne skal i lighed med de øvrige statsfinansierede selvejende institutioner afholde investeringer inden for de afsatte investeringsrammer på de årlige finanslove. STUK modtager to gange om året

indberetninger om institutionernes budgetterede investeringer til opgørelses af investeringsrammen Disse indberetninger kan indgå i dialogen med den enkelte FGU-institution om konkrete behov.

Udover konkrete renoveringsprojekter kan tilpasningsmidlerne fx gives til udarbejdelse af bygningsstrategier og det fremadrettede arbejde, fx til byggesagkyndig bistand, som der er stor efterspørgsel efter. Den begrænsede mængde af konkrete planer i analysen peger således på, at det store behov i sektoren først og fremmest er at få beskrevet og udfoldet konkrete bygningsplaner.

Her kan der lægges op til en konkret dialog med den enkelte FGU-institution, hvis FGU-institutionen ikke umiddelbart er i stand til at løse nødvendige investeringsmæssige udfordringer inden for rammerne af bygningssejlet.